

Skydd av skyddsvärda träd

Anna Stenström
Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Skyddsvärda träd

- för naturvården

- Mer än 1 meter i diameter
  - *eller*
- Hålträd över 40 cm i diameter
  - *eller*
- Gamla träd
  - *eller*
- Träd med hotade arter

Varför är gamla, ihåliga träd viktiga?

- Många arter kopplade
- Lång leveranstid!
- Vackra!
- Hotade idag
  - Relativt stora populationer
men bara 1-2% kvar
- England och Sverige har
internationellt ansvar
- Många är i dåligt skick
- Åldersglapp

Har vi en krissituation?

- Bara ca 1-2% av de gamla träden kvar
- 1,3 – 2,0% dödlighet per år
- Dödligheten högre när de står igenväxta
- Generationsglapp, det tar lång tid att få nya gamla träd
- Fler som dör än blir gamla

Hur Länsstyrelsen arbetar med träd

- Åtgärdsprogram för skyddsvärda träd i kulturlandskapet
- Skydd
- Inventering
- Trädportalen
- Friställning
- Trädvårdsplaner för vissa skyddade områden
- Utbildning
- Information

Skyddsvärda, men skyddade?

- Nationalpark
- Naturreservat
- Natura 2000
- Naturminne
- Utpekade biotopskydd
- Generellt biotopskydd
- Artskyddsförordningen
- Strandskydd
- Kulturminneslagen
- Kommunal planering

Naturreservat

- Större områden
- Bildade av länsstyrelse eller kommun
- Utpekade områden
- Skötselplan
- Utsedd förvaltare

Natura 2000-område

- Länsstyrelsen föreslår
- Beslutade av EU
- Bevarandeplan
- Inga åtgärder i eller utanför området får skada de utpekade värdena i området.

Naturminnen

- Bildade av länsstyrelse eller kommun
- Ett eller flera träd
- Trädet skyddat, men ofta inte marken runt
- Trädvårdsplan
- Förvaltare
- Används inte så ofta idag

Biotopskydd

- Mindre områden
  - Skogsstyrelsen i skog
  - Länsstyrelsen inte i skog
  - Kommuner alla naturtyper
-
- Kan ha skötselplan

Generellt biotopskydd

Alléer

- 5 lövträd på rad
- Planterade
- Längs väg eller i öppet landskap
- Gäller inte: i omedelbar anslutning till bebyggelse
- Detaljplan före 1994
- Byta ut enstaka träd OK
- Kompensation
- Handbok ute på remiss

Artskyddsförordningen

- Arterna, deras fortplantnings- och viloplatser skyddade
- Rödlistade fåglar
- Läderbagge
- Fladdermöss
- Dispens krävs

Strandskydd

- får inte ”göra åtgärder som väsentligen förändrar livsvillkoren för djur eller växtarter”
- åtgärder som behövs för jord- eller skogsbruket är undantagna från förbudet

Kulturminneslagen

- Begravningsplatser
- Väsentlig ändring kräver tillstånd
- Påverkar kulturhistoriska värdet, tex ta ner träd
- Trädvårdsplan

Kommunal planering

- **Trädfällningsförbud i detaljplaner**
- Beslutas med detaljplanen
- Krävs marklov
- Tex: Alla träd > 50 cm, markerade träd, markerad dunge
- **Trädfällningsförbud i områdesbestämmelser**
- Säkerställa syftet i ÖP:n
- Utanför detaljplaner
- Marklov krävs

Sammanfattning

- Planera för träden.
- Många lagstiftningar kan vara inblandade vid skydd av träd.
- Vill kommunen skydda träd har ni alla möjligheter.

Läs mer!

- www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/Sv/djur-och-natur/hotade-vaxter-och-djur/atgardsprogram/skyddsvardatrad/Pages/index.aspx

